

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library

три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 83 (1136).

ВІСНОК, 17. ЛИПНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JULY 17th, 1928.

No. 83 (1136).

VOL. X.

ЗА ОДИН ДЕНЬ "КРАСІН" ВИРАТУВАВ СІМОХ ЧЛЕНІВ ЕКСПЕДИЦІЇ.

Між п'ятьма виратуваними з другої групи є чеський метеоролог Бегонок. — Муссоліні дякує проф. Самойловичові за виратування Італійців.

МОСКВА, 13. липня. — Радянський ледокол "Красін" виратував ще п'ятьох членів експедиції з розбитого балона "Італія" і пливе далі через льоди, щоб виратувати інших загублених.

Лише пару годин після виратування Італійців Маріано і Цалпі, які з шведським професором Мальмгреном пустилися пішки до суходолу, "Красін" поплив через криги льоду й виратував групу з п'ятьох, що через 48 днів була на леді недалеко острова Фойя.

Імена виратуваних радянським ледоколом такі:

Ліянтант Альфредо Вігалієрі, італійський морський навігатор.

Професор Ф. Бегонок, чеський метеоролог.

Джозеппі Бігалі, радіо-оператор.

Натале Чеччіоні, головний машиніст "Італії", який заоманює, коли балон вдарив об лід. (Про нього були вісті, що він помер на кризі льоду, однак воно виявилася неправдивою.)

Філіппо Трояно, інженер. Генерал Нобіле, провідник експедиції, був членом цієї групи, поки його не виратував 24. червня шведський летун Лундборг.

Так за один день радянський ледокол "Красін" виратував сімох членів експедиції живими, а одного — шведського професора Мальмгрена — знайшов мертвим і забрав його тіло.

Повний звіт про виратування групи Ваглієрі отримано сьогодні в Москві від проф. Самойловича, провідника радянської рятункової експедиції.

РИМ, 13. липня. — Прем'єр Муссоліні вислав сьогодні таку бездротну депешу до професора Самойловича, голови радянської експедиції на ледокол "Красін", що виратувала членів експедиції ген. Нобіле: "Ви доконали діла, що стало історичним серед подвигів півночі і серед випадків людським щедристю. Я дякую Вам імени Італійців і прошу Вас подякувати всім Вашим співробітникам".

ЧУХНОВСЬКИЙ ПРИМУШЕНИЙ БУВ СПУСТИТИСЯ НА ДОЛИНУ.

Славний радянський летун незгражений цим і буде робити пошукування за Амундсеном і решта загубленими.

МОСКВА, 13. липня. — Професор Самойлович, голова радянської рятункової експедиції на ледокол "Красін", яка виратувала сімох членів експедиції Нобіле, каже між іншим у своєму офіційному звіті:

"Я радий сповістити, що виратувані є щасливі й широк дякують радянській рятунковій комісії".

У відповідь голова комісії Уншліхт вислав таку депешу: "Комісія і радянська суспільність щиро поздоровляють залого "Красина", гратуляють її з успіхом і дякують її за самопожертву праці. Комісія є певна, що ви поборете всі труднощі й небезпеки у сповненні призначеного завдання".

Радянський летун Чухновський, який віднайшов на леді трох членів експедиції Нобіле, повертаючи від них до ледоколу "Красін", натрапив на густу мряку і примушений був спуститися коло Кейп Плятек. Разом з ним були Штрауде, Шелягін, Алексєєв і кіно-оператор Блюштайн.

Вони мають на два тижні поживи, зброю й амуніцію. Чухновський повідомив зараз радянському ледоколу "Красін" про знайдених трох членів експедиції і звиняв негайно їх виратувати. На підставі його інструкцій "Красін" знайшов їх і виратував.

Собою і його товаришами Чухновський казав не турбуватися, бо вони дадуть собі раду. Після заборання Чухновського і його партії, "Красін" поплив до Вірго Бей, де славний радянський летун зробить собі базу для дальших пошукувань за Амундсеном і його товаришами та за шістьма членами експедиції, що полетіли з балоном.

"Красін" отримав бездротним телеграфом гратуляцію від генерала Нобіле, який знаходиться тепер у Кінгс Бей, на Шпіцбергені, і все ще має надію, що може вдасться виратувати шістьох членів експедиції, що полетіли з балоном. Нобіле просив проф. Самойловича, щоб шукав за цією партією.

ШВЕДСЬКИЙ АЕРОПЛАН ВИРАТУВАВ ДВОХ ПОШУКУВАЧІВ.

КІНГС БЕЙ, Шпіцберген, 13. липня. — Капітан Сора й голландський інженер Ван Донген, які загубилися на острові Фойя, були виратувані сьогодні аеропланом і привезені до Кінгс Бей. Вони були загублені через три тижні.

Іх побачив вчора на острові радянський ледокол "Красін", який плив на ратунок п'ятьох членів експедиції на кризі льоду. Вони давали сигнали до

"Красина", щоб виратував їх, і "Красін" відповів їм, що забере їх з поворотом. Остаточоно їх виратував шведський аероплан "Улліанд".

Капітан Сора з двома іншими пошукувачами вирушив був псами, запряженими в санки, в пошукуванні за загубленими членами експедиції.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

В Еспанії арештовано більше як 500 комуністів та синдикалістів

Еспанський уряд каже, що викрив змову на повалення монархії і диктатури ген. Прімо де Рівери. — В цілій країні заведено гостру цензуру.

БОРДО, Франція, 12. липня. — Три достовірних еспанських жерел повідомляють, що в Еспанії арештовано більше як 500 комуністів і синдикалістів, яких обвинувачують у змові на повалення еспанського уряду. Найбільше рейдів та арештувань відбулося в провінціях Каталонія та Галісія.

Уряд каже, що викрив змову на повалення монархії в день 17. липня, коли король Альфонс і диктатор Прімо де Рівера мади взяти участь у відкритті прибрежного тунелю в Канфранку, малим еспанським містечку.

Офіційний комунікат, виданий для преси, апелює до всіх патріотів, щоб не прилучувалися до змовників. Комунікат викликав замішання в цілій країні і, разом з арештуванням великого числа радикальних робітників, викликав велике зацікавлення в інших європейських державах.

Сотки арештувань переведено в Мадрид, Барселоні, Сарагосі, Біскаю й Ст. Себастьян. Всюди скріплюється поліційну і військову варту підчас відсутності короля в столиці.

(Король Альфонс перебуває тепер в Лондоні.)

Еспанський уряд заперечив, що серед війська в Барселоні були якісь демонстрації. Однак офіційно сказано було, що комуністи й синдикалісти пробували поширити свою пропаганду в барселонських касарнях.

ГИТАРІ, Франція, 12. липня. — Три прикордонних еспанських місцевостей повідомляють, що заговор проти еспанського уряду є широко розгалужений. Після арештування соток людей, на всіх кордонах устали сильну варту і пасажирів на міжнародних поїздах докладно обшукують.

Повідомляють, що в Мадриді задержано для поліційного допиту робітників, що працювали при побудові Корольовського Театру, який є близько корольовської палати. Поліція пильно наглядає за всіма синдикалістами.

Цензуру наложено на всі газети по цілій країні і нікотрій з них не дозволено нічого писати про викриття змови ані про арештування.

В БІЛГОРОДІ ВБИТО ШЕФА ПОЛІЦІЇ.

СОФІЯ, Болгарія, 8. липня. — Три незнані мужчини застрілили вчора генерала Протогегерова, македонського революційного провідника. Протогегерова убито пару днів тому і за це згинув тепер шеф поліції в Софії.

БІЛГОРОД, Югославія, 13. липня. — В міністерстві внутрішніх справ виконано сьогодні атентат на шефа поліції Лазича. Невідомий чоловік дав до нього кілька вистрілів і вбив його на місці. Пізніше він поповнив самоубійство.

Кажуть, що атентатчиком був сербський член македонської революційної організації. Він убив шефа поліції за те, що він (шеф) визначив 500,000

сербських франків нагородити за голову Александра Протогегерова, македонського революційного провідника. Протогегерова убито пару днів тому і за це згинув тепер шеф поліції в Софії.

БІЛГОРОД, Югославія, 12-го липня. — Генерал Гедіч, міністер війни, отримав від короля Александра мандат сформувати безпартійний уряд.

Від часу резиґнації кабінету Вукічевича, король старався привести до утворення міністерства, що було б вдоволеною для хорватської селянської партії під проводом Стефана Радіча, а також інших партій країни.

РАДІЧ ОБУРИВСЯ НА ВИПАД ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

ПРАГА. — В тутешніх політичних колах відзначають, що одним з мотивів гострої ненависті фашистів до Степана Радіча (тяжко пораненого під час стрілянини в югославському парламенті) є його позитивне ставлення до С.Р.С.Р.

Для характеристики такого ставлення в політичних колах наводять такий інцидент, що трапився підчас недавнього перебування чехословацької парламентарної делегації в Білгороді. Коли на засіданні чехословацької та югославської парламентарних делегацій Крамарж (лідер чеської реакційної націонал-демократичної партії) зробив ряд випадів проти С.Р.С.Р., Степан Радіч схилився зі свого місця і заявив:

"Коли ми були звільнені від чужоземного ярма, то тільки завдяки російській революції хто проти С.Р.С.Р., той є зрадник славіянства. У нас же є досить таких зрадників. Нам не потрібні приїздки зрадників з-за кордону. Хорвати, ходім з цієї сали!"

Слідом за цим усі Хорвати з Радічем на чолі залишили засідання.

ДЕЛЕГАЦІЯ ВЧЕНИХ ПРИБУЛА ДО С.Р.С.Р.

ЛЕНІНГРАД, 5. липня. — Професор Джан Дюві й делегація американських учених та освітніх робітників прибули сьогодні студіювати культурне життя в Радянським Союзі. Зі членів делегації прибудуть завтра.

РОБІТНИКАМ ЗАПРОПОНОВАНО ПІДВИШКУ.

ВІНДСОР, Онт., 13. липня. — На вчорашній конференції Гайдро Електрик Павер комісії запропонувала трамваєвим робітникам два центи підвишки платні на годину. Робітники відбудуть завтра масовий мітинг, на якому вирішати, чи мають прийняти оферту, домагатися арбітраційної комісії, або вийти на страйк.

Угоді вийшла 1. липня і робітники домагаються 10-центової підвишки платні на годину, тяжких ваканцій річно з платнею й операції стріткар з двома робітниками на головних лініях. Тепер всі стріткари є з одним робітником.

КАНДИДАТИ СПІРОТИ ФАРМЕРСЬКОЇ СПРАВИ.

ВАШІНґТОН, 10. липня. — Фармерська організація "Індіана Фарм Бюро Федерейшен" вислала до кандидатів на президента Злучених Держав запитання, як вони відносяться до справи фермерів.

Ал. Смит негайно відповів телеграфічно, що на випадок вибору президентом він покіється до життя комісію знатоків різничих справ для вироблення програми, яку він, як президент, буде старатися перенести в конгресі.

Герберт Гувер заявив, що тепер він на питання не відповідає. Становище Гувера обурило фермерську організацію.

ФРАНЦІЯ ЗВІЛЬНИТЬ АЛЬЗАЦЬКИХ ПОСЛІВ.

ПАРИЖ, 11. липня. — Кажуть, що французький уряд рішив сьогодні звільнити альзацких послів Рікліна й Рузе, яких недавно засуджено за "змову проти уряду". Рішення зроблено на засіданні кабінету, на якому обговорювано справу замирення Альзасії.

Уважають, що звільнення альзацких послів буде проголошене в зв'язку з святкуванням французького державного свята в день 14. липня.

НЕРІВНІ ДОГОВОРИ НЕ БУДУТЬ ВІДНОВЛЕНІ.

НАНКІН, Китай, 10. липня. — Міністерство закордонних справ видало офіційну декларацію, в якій каже, що всі нерівні договори між Китаєм та іншими країнами, яких речинь вийшов, перестали тим самим існувати.

Націоналістичний уряд буде старатися заключити нові договори з тими державами, а також буде старатися покінчити зі всіма іншими нерівними договорами, що є в силі.

ВИЙШОВ ПОСЛОМ РОБІТНИЧОГО КАНДИДАТА.

ГАЛІФАКС, Йорк, Англія, 13. липня. — В нинішніх доповідних виборах Партія Праці здобула посольське місце Джан Генрі Гвітлія, уступившого спікера (голови) парламенту. Робітничий кандидат Лонгботом дістав 17,536 голосів; ліберал майор Барнс — 12,585; консерватист майор Крослі — 10,804. У виборах взяло участь чотири п'ятих управнєвчих до голосування.

ЗА КІЛЬКА ДНІВ У КАНТОНІ СТРАЧЕНО 48 КОМУНІСТІВ.

Така сама доля спіткає інших арештованих комуністів та студентів. — Націоналістичні воєнні лорди злучать свої сили в одну армію.

ШАНГАЙ, 13. липня. — Зі 107 комуністів, арештованих в Кантоні від 9. липня, 48 вже страчено і подібна доля спіткає інших.

Десять студентів агітаторів, арештованих в Шеклюнгу, 40 миль від Кантону, привезено до Кантону на суд. Між ними є 17 дівчат. Більшість студентів, а може всі, будуть правдоподібно страчені.

ПЕКІН, Китай, 13. липня. — Чан Кай-Ші, головний командант націоналістичних армій, сповістив сьогодні, що націоналістичні воєнні лорди погодилися злучити всі свої сили в одну націоналістичну армію, скасувавши окремі групи.

Вони рішили також, сказав Чан Кай-Ші, занехати пропозицію кампанію проти Манджу

рїї і заключили мир з північними генералами.

КАЖУТЬ, що націоналістичний уряд виготовляє також однакові ноти до Великої Британії, Злуч. Держав, Японії, Франції й Італії та просить їх відтягнути свої воєнні кораблі з ріки Янцзе на тій підставі, що військові операції внутрі країни закінчилися і що не порібно більше воєнних кораблів у річних портах, ані охорони життя чужинців.

ТРЕЙД-ЮНІЇ В АВСТРАЛІЇ ЗА ЧЕРВОНИМ ПРОФІНТЕРНОМ.

СІДНІ, Австралія, 13. липня. — Широкий розголос зробила в Австралії заява Джека Гардена й Браена Джефрія, урядників Робітничої Ради Нью Савт Вейлсу, що вони будуть працювати в тім напрямку, щоб прилучити австралійський трейд-юніонний рух до Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів.

У Кенбері, федеральній столиці, генеральний прокуратор Лейтенант на австралійську трейд-юніонну раду та її секретаря Грофтса. Він сказав, що рада обороняє радянську систему й не представляє думки австралійських робітників.

Юнія моряків і транспортних робітників закупила власний величавий будинок за 160,000 доларів і в нїм буде міститися робітничий клуб, який загалом називають комуністичним.

Буржуазія дуже не до смаку цей новий набуток робітництва і вона пускає поголовки, що нібито закупили будинок було фінансоване з "зовнішніх жерел". За буржуазією підтягають в тім самім тоні й реакційні робітничі лідери, які зводять боротьбу з комуністами.

В МОСКВІ СТРАЧЕНО П'ЯТОХ ДОНЕЦЬКИХ САБОТАЖНИКІВ.

МОСКВА, 10. липня. — Сьогодні страчено п'ятьох з одинадцяти змовників, що були засуджені на смерть за саботаж в Донбасі. Шістьом іншим замінено кару смерті на 10-літню в'язницю. Страчено оцих інженерів: Будного, Крижановського, Горлечкого, Юсевича й Бояринова.

МОСКВА, 10. липня. — Телеграфічна Агенція Радянського Союзу оповістила сьогодні, що два бувші російські монархістичні офіцери кинули 6. липня бомбу в будинок Державного Політичного Управління, в наслідок чого один червоноармієць був убитий.

Один з двох офіцирів, Юрій Рашкевич, був убитий, коли пробував утіти. Другого зловлено в селі коло Москви при допомозі селян.

Бомбу кинено день після проголошення присуду для донецьких саботажників. Як каже офіційне повідомлення, обидва монархістичні офіцери прибули з Парижа через Болгарію і Румунію, де румунські шпигуни допомогли їм перейти кордон.

ПОЛІТВЯЗНІ РОЗПЧАЛИ ГОЛОДІВКУ.

ЗОНЕНБУРґ, Німеччина, 13. липня. — 65 політичних в'язнів, включаючи комуністичного провідника Макса Гельца, розпочали голодовий страйк, поюючи, що райхстаг може знову відложити голосування над законопроектом про амністію.

Голодівка розпочалася в середу з 17 комуністами, однак в четвер до страйку прилучилося 48 в'язнів, між ними п'ять крайних націоналістів, засуджених за убивство радикалів. В додатку, до голодового

страйку прилучилося 41 звичайних кримінальників.

БЕРЛІН, 13. липня. — Парламент ухвалив сьогодні закон про надання амністії для кількох тисяч політичних в'язнів, з яких десятки відсиджують доживотну в'язницю. Деякі будуть звільнені негайно, іншим буде зменшена кара.

Між засудженими на доживотну в'язницю є Макс Гельц, комуніст, який в 1921 році організував робітничі повстання в Саксонії.